

שהוא בוקר ראשון:

אמר מר בבבויטא: או אינו אלא בקר ראשון.

ותמה רבא: כיצד העלה התנא על דעתו לומר שיפסל בבוקר הראשון? והרי **הא אמרת: כשהוא אומר שנאכל הבשר "ביום הראשון" של יום טוב — הרי בהכרח שהבוקר הכתוב לאחר ה"יום הראשון" — בקר שני אמור כאן!**

ומסביר רבא, שבהכרח — **הכי קאמר התנא:**

או אינו נאכל בשר חגיגת הפסח לשני ימים ולילה [כמו שאמרתו והוכחתי מהאמור בפסוק "ביום הראשון", שמשמעותו שנאכל בשר חגיגת ארבעה עשר גם ביום טוב הראשון], **אלא הוא נאכל ליום ולילה בלבד.**

ומה שאמר הכתוב "ביום הראשון" יש לו משמעות אחרת — שאין הוא מתייחס לחגיגת ארבעה עשר, ולומר שהיא נאכלת גם ביום טוב הראשון של פסח, אלא הוא עוסק בחגיגת חמשה עשר, הקריבה ביום הראשון של חג הפסח.

אלא, בשתי חגיגות הכתוב הזה מדבר, האחת חגיגת ארבעה עשר והאחת חגיגת חמשה עשר.

ו"הבוקר" האמור בפסוק אינו מתייחס רק לחגיגת ארבעה עשר אלא גם לחגיגת חמשה עשר.

וכך אמר הכתוב:

א. לא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב החג, דהיינו, בשר חגיגת ארבעה עשר, לבוקר.

ב. לא ילין מן הבשר אשר תזבח ביום הראשון, דהיינו, בשר חגיגת חמשה עשר הקריבה ביום הראשון של חג הפסח, לבוקר.

כי סתם "לינה" — לבוקר הראשון משמע.

וזו לבוקרה וזו לבוקרה.

שביחס לחגיגת ארבע עשר בוקר זה הוא בוקר יום חמשה עשר, וביחס לחגיגת חמשה עשר בוקר זה הוא בוקר יום ששה עשר.

הדר חזר התנא ואמר שאי אפשר לומר כך: כי אם נשווה את דינם של שתי החגיגות, ונאמר ששתייהן אינן נאכלות אלא ליום ולילה, יקשה:

אלא דקימא לן שיש חגיגה הנאכלת לשני ימים ולילה אחד, ולמדים זאת מיתור המילה "אם" בפסוק "אם נדר או נדבה".

אם כן, הפסוק "אם נדר או נדבה" שממנו למדים שיש חגיגה הנאכלת לשני ימים ולילה — במאי נעמידנו?

אי בחגיגת ארבעה עשר — הא כתיב בה שנאכלת ליום ולילה בלבד.

אי בחגיגת חמשה עשר — הא כתיב בה שנאכלת ליום ולילה בלבד.

שהרי דרשנו מהפסוק "לא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבוקר" ששתייהן נפסלות בבוקר הראשון שלאחר יום הבאתם.

אלא בהכרח, שגם אם נעמיד את האי פסוק "אם נדר", שבא לומר שיש חגיגה הנאכלת לשני ימים ולילה לחגיגת חמשה עשר לפי